EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.7.2024.
COM(2024) 513 final

2024/0172 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o postojanju prekomjernog deficita u Italiji

2024/0172 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o postojanju prekomjernog deficita u Italiji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir primjedbe koje je dala Italija,

budući da:

1. U skladu s člankom 126. UFEU-a države članice dužne su izbjegavati prekomjerni državni deficit.

2. Pakt o stabilnosti i rastu temelji se na cilju zdravih javnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan održivi rast koji se temelji na financijskoj stabilnosti, čime se doprinosi ostvarivanju Unijinih ciljeva za održiv rast i zapošljavanje.

3. Postupkom u slučaju prekomjernog deficita u skladu s člankom 126. UFEU-a, kako je pojašnjeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita[1] (koja je dio Pakta o stabilnosti i rastu), predviđa se donošenje odluke o postojanju prekomjernog deficita. Protokolom br. 12 o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženim Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u utvrđuju se daljnje odredbe o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita. Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009[2] utvrđuju se detaljna pravila i definicije za primjenu tih odredaba. Reformirani okvir gospodarskog upravljanja EU-a, koji je stupio na snagu 30. travnja 2024., uključuje Uredbu Vijeća (EU) 2024/1264 o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97. Pravila postupka u slučaju prekomjernog deficita zbog neusklađenosti s kriterijem deficita uglavnom nisu izmijenjena reformom, dok će za države članice s udjelom državnog duga većim od 60 % BDP-a postupak u slučaju prekomjernog deficita zbog neusklađenosti s kriterijem duga biti usmjeren na odstupanja od kretanja neto rashoda koje će Vijeće utvrditi u skladu s Uredbom (EU) 2024/1263 na temelju srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova koje trebaju dostaviti države članice. Budući da Vijeće još nije utvrdilo kretanje neto rashoda za Italiju, Komisija ne može ocijeniti usklađenost s kriterijem duga u skladu s novim pravilima. Stoga se ova Odluka Vijeća odnosi samo na prekoračenje udjela

[1] SL L 209, 2.8.1997., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30.
[2] SL L 145, 10.6.2009., str. 1.

državnog deficita u bruto domaćem proizvodu (BDP) u odnosu na referentnu vrijednost od 3 % BDP-a.

4. U skladu s člankom 126. stavkom 5. UFEU-a, ako Komisija smatra da u nekoj državi članici postoji ili bi se mogao pojaviti prekomjerni deficit, ona toj državi članici upućuje svoje mišljenje i o tome izvješćuje Vijeće. Komisija je, uzevši u obzir svoje izvješće koje je donijela u skladu s člankom 126. stavkom 3. UFEU-a i mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora u skladu s člankom 126. stavkom 4. UFEU-a, zaključila da u Italiji postoji prekomjerni deficit. Komisija je stoga 8. srpnja 2024. to mišljenje uputila Italiji i o tome obavijestila Vijeće[3].

5. U članku 126. stavku 6. UFEU-a navodi se da Vijeće, prije nego što na temelju sveobuhvatne procjene odluči postoji li prekomjerni deficit, razmatra sve primjedbe koje dotična država članica želi dati. U slučaju Italije na temelju sveobuhvatne procjene izvedeni su sljedeći zaključci.

6. Prema podacima koje je Eurostat potvrdio 22. travnja 2024.[4], deficit opće države u Italiji dosegnuo je 7,4 % BDP-a u 2023., a dug opće države 137,3 % BDP-a. Komisija je u svojem izvješću na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a zaključila da prekoračenje deficita od 3 % BDP-a u 2023. nije iznimno jer nije posljedica neuobičajenog događaja ni ozbiljnog gospodarskog pada u smislu Pakta o stabilnosti i rastu. U 2023. realni BDP Italije povećao se za 0,9 % BDP-a, nakon što se u 2022. povećao za 4,0 %. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. prekoračenje referentne vrijednosti utvrđene Ugovorom također nije privremeno, a deficit opće države trebao bi u 2024. i 2025. ostati iznad 3 % BDP-a. Ukratko, deficit u 2023. nije bio blizu referentne vrijednosti od 3 % BDP-a iz Ugovora, nego iznad nje. Prekoračenje se ne smatra iznimnim, kako je definirano u Ugovoru i Paktu o stabilnosti i rastu, ni privremenim. Stoga kriterij deficita kako je definiran u Ugovoru i Uredbi (EZ) br. 1467/97 *prima facie* nije ispunjen.

7. Prema Programu stabilnosti za 2024. deficit opće države Italije trebao bi dosegnuti 4,3 % BDP-a u 2024. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024.[5] navodi se deficit od 4,4 % BDP-a, što nije blizu referentne vrijednosti od 3 % BDP-a utvrđene u Ugovoru, nego iznad nje.

8. U skladu sa zahtjevima iz članka 126. stavka 3. UFEU-a, Komisija je u svojem izvješću analizirala i sve relevantne čimbenike iz članka 126. stavka 3. UFEU-a. Kako je utvrđeno u članku 2. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 1467/97, ako pri procjeni usklađenosti na temelju kriterija deficita udio državnog duga u BDP-u premaši referentnu vrijednost, relevantni čimbenici uzimaju se u obzir u koracima iz izvješća na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a koji dovode do odluke o postojanju prekomjernog deficita samo ako je, prije nego što se ti relevantni čimbenici uzmu u obzir, deficit opće države i dalje blizu referentne vrijednosti i ako je prekoračenje referentne vrijednosti privremeno. U slučaju Italije taj dvostruki uvjet nije ispunjen. Stoga relevantni čimbenici nisu uzeti u obzir u koracima koji su doveli do ove Odluke.

---

3 Svi dokumenti povezani s postupkom u slučaju prekomjernog deficita za Italiju dostupni su na: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/closed-excessive-deficit-procedures/italy_en.

4 Eurostat–Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), objavljeno 22. travnja 2024. Vidjeti: https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042024-AP.

5 Europska gospodarska prognoza – proljeće 2024., *European Economy-Institutional Paper*, br. 286, 15. svibnja 2024.

9. S obzirom na to da je rok za podnošenje nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana u skladu s člankom 36. Uredbe (EU) 2024/1263 20. rujna 2024., Vijeće prima na znanje da je sljedeći korak u postupku donošenje preporuka Komisije za preporuku Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a o smanjenju prekomjernog deficita, koje će ona donijeti zajedno sa svojim mišljenjima o nacrtima proračunskih planova država članica europodručja na temelju članka 7. Uredbe (EU) br. 473/2013. Tim se pristupom osigurava dosljednost između proračunskih zahtjeva u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita i kretanja prilagodbe utvrđenih u srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima. Kako bi se omogućila takva dosljednost i izbjegli nedostaci u nadzoru u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita, države članice trebaju pravodobno dostaviti srednjoročne fiskalno-strukturne planove. Taj je raspored izniman i povezan s prelaskom na novi okvir, pa se njime ne postavlja presedan. Vijeće prima na znanje i da će se, u slučaju nepravodobnog podnošenja srednjoročnog plana, u preporuci Komisije za preporuku Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. primijeniti referentni smjer kretanja koji je Komisija dostavila državi članici i koji je utvrđen u skladu s Uredbom (EU) 2024/1263.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Iz sveobuhvatne procjene proizlazi da u Italiji postoji prekomjerni deficit zbog neusklađenosti s kriterijem deficita.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Talijanskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik